

VITÁK A TÖRTÉNETTUDOMÁNYI INTÉZETBEN

1963 szeptemberében az Intézet *középkori magyar osztálya* megvitatta *Bartha Antal*: A magyar társadalom a IX—X. században c. készülő disszertációjának Magyar törzsek a IX. században c. fejezetét; októberben *R. Péter Katalin*: Szabad és dézsmás szőlők Zemplén megyében c. tanulmányát; decemberben *N. Kiss István*: A parasztgazdaságok termelési struktúrájának statisztikai vizsgálatáról c. tanulmányát. 1964 márciusában *Szücs Jenő*: Nemzet, haza, parasztság c. készülő monográfiájának egy részét Forráskritikai és egyéb kritikus kérdések a nándorfehérvári győzelem körül címmel. Májusban *Zimányi Vera*: A rohone-szalonaki uradalom és jobbagysága a XVI—XVII. században c. monográfiáját; júniusban *Heckenast Gusztáv*: A vaskohászat története Magyarországon 1400-ig c. tanulmányát, mely egy hasonló című monográfia része, melyet régész, metallográfus és kohász szakértőkkel együttműködve készít a szerző. Szeptemberben A barokk kutatás magyarországi problémái és helyzete a nemzetközi társadalomtudományban címmel rendezett vitát, melyhez *R. Péter Katalin* tartott vitaindító előadást.

Az *újkori magyar osztály* 1964 májusában vitatta meg *Vörös Antal* munkabeszámolóját, melyben ismertette A mezőgazdasági termelés belterjes irányú fejlődése a Dunántúlon és az állattenyésztés 1867—1914. c. készülő disszertációját.

A *legújabbkori magyar osztály* 1963 májusában vitatta meg *Márkus László*: A Bethlen-kormány bukása c. munkáját; augusztusban A párizsi békekonferencia és az 1918—19-es forradalmak címmel *L. Nagy Zsuzsa* készülő disszertációjának néhány fejezetét; decemberben *Juhász Gyula* vitaindítóját Németh László történetiszemléletéről; 1964 márciusban *Ádám Györgyné*: Magyarország és a kisantant, 1936—38 c. kandidátusi disszertációját; májusban *Ránki—Berend*: Az ellenforradalom gazdasági berendezkedése, 1919—1929 c. monográfiáját; szeptemberben *Lackó Miklós*: A nyilasmozgalom története (1935—44) c. tanulmányát.

Az Intézet *egyetemes történeti osztálya* 1963 decemberében vitatta meg *Somogyi Éva*: Választójog és parlamentarizmus a dualizmuskorabeli Ausztriában c. munkáját; 1964 márciusban *Gonda Imre* tanulmányát Németország és az Osztrák-Magyar Monarchia viszonya az 1916—17-es háborús években, a nagyköveti jelentések alapján; áprilisban *Niederhauser Emil*: A polgári átalakulás problémái Kelet-Európában c. tanulmányát.

AZ INTÉZETI MUNKATÁRSÁK DOKTORI ÉS KANDIDÁTUSI VITÁI

Mucsi Ferenc: A magyarországi munkásmozgalom az 1905—1906. évi politikai válság időszakában. Opponensek: Erényi Tibor kandidátus, Pölöskei Ferenc kandidátus.

Bartha Antal: A IX—X. századi magyar társadalom. Opponensek: Györfly György kandidátus, Erdélyi István kandidátus.

M. Somlyai Magda: A népi demokratikus történetírás problémái. Opponensek: Korom Mihály kandidátus, Szuhay Miklós kandidátus.

L. Nagy Zsuzsa: A párizsi békekonferencia, 1918—19. Opponensek: Hajdú Tibor kandidátus, Galántai József kandidátus.

Jemnitz János: A háború kérdése és a II. Internacionálé. Opponensek: Dolmányos István kandidátus, Erényi Tibor kandidátus.

Barta István: A fiatal Kossuth és kora (doktori disszertáció). Opponensek: Révész Imre akadémikus, Csizmadia Andor, az állam- és jogtud. doktora, Arató Endre kandidátus.

AZ INTÉZETI MUNKATÁRSÁK ÖNÁLLÓ KÖTETBEN MEGJELENT MUNKÁI 1964 OKTÓBERÉIG

- Kovács Endre*: A krakkói egyetem és a magyar művelődés. Bp. 1964. Akadémiai Kiadó, 230 l.
- Ránki György*: Emlékiratok és valóság Magyarország világháborús szerepéről. Bp. 1964, Kossuth Kiadó, 302 l.
- Spira György*: Széchenyi 1848-a és 1848 Széchenyiye, Bp. 1964. Akadémiai Kiadó, 368 l.
- Hanák Péter—Hanák Katalin*: A Magyar Pamutipar története, Bp. 1964, Táncsics Kiadó, 448 l.
- Kovács Endre*: A népek tavaszától a Párizsi Kommünig. Bp. 1964. Gondolat Kiadó. 320 l. Studium sorozat.
- Az I. Internacionálé és Magyarország. (Szerk. Erényi Tibor—Kovács Endre.) Bp. 1964, Kossuth Kiadó, 526 l.
- Kövágó László*: A magyarországi délszlávok 1918—19-ben. Bp. 1964, Akadémiai Kiadó, 269 l.
- Juhász Gyula*: A Teleki kormány külpolitikája, 1939—41. Bp. 1964, Akadémiai Kiadó, 368 l.

KÜLFÖLDI VENDÉGEINK

Rafael Gerber professor, a varsói egyetem egyetemes történet tanszékének vezetője, 1963. augusztus 15-én látogatta meg az Intézetet, ahol megbeszéléseket folytatott az Intézet vezetésével a magyar—lengyel történelemszerek együttműködéséről. *Dr. Hanns Leo Mikoletzky*, bécsi egyetemi tanár és főlevéltáros, 1963. szeptember 5-én; *Prof. Ruben Omar Cecili* a Kulturális Kapcsolatok Intézete vendégeként tartózkodott hazánkban; *Paul Falla*, a Foreign Office kulturális osztályának vezetője, *M. Duke*, az angol követség sajtóattaséja kíséretében és *Giuseppe Martinola* professor Luganóból, szintén szeptemberben látogatták meg az Intézetet. A berlini Történettudományi Intézet gazdaságtörténeti szekciójának vezetője, *Wolfgang Jonas*, gazdaságtörténeiszünkkel és az Intézet technikátörténeti kutatócsoportjával keresett kapcsolatot, az Intézetet október 28-án látogatta meg. A Bolgár Tudományos Akadémia Történettudományi Intézetének tudományos munkatársa, *Niko Nikov* a két világháború és a közben eltelt korszak diplomáciai történetének magyar szakértőivel tárgyalt a magyar forráskiadások kérdéseiről. *Iszlamoov Tofik* kandidátus, a moszkvai Történettudományi Intézet munkatársa a XX. századi magyar történet kutatásával foglalkozott és 1963 novemberben kereste fel az Intézetet. November—decemberben tartózkodott hazánkban *Vladimir Pavlovics Susarin*, aki a Thuróczy-Krónika bevezetését fordítja oroszra és a forrásmunka kiadásának előkészítését végzi; *L. N. Nyezsinszkij* kandidátus, a moszkvai Történettudományi Intézet munkatársa az 1945 utáni magyar történet anyagával foglalkozik. *I. S. Galkin*, a moszkvai egyetem jelenkori egyetemes történeti tanszékének vezetője, 1963. december 20-án látogatta meg az Intézetet és a szovjet történettudomány irányításának problémái címmel tartott előadást. *Svetana Todorova*, a bolgár Történettudományi Intézet kutatója 3 hónapos kutatómunkát végzett Magyarországon. Prof. *Martin Bolzin*, a rostocki egyetem újkori történeti tanszékének vezetője 1963 decemberben látogatta meg az Intézetet. *R. A. Averbuh*, a történelemtudományok doktora, a SZU Tudományos Akadémia Történettudományi Intézetének munkatársa, 1964. február 17-én látogatta meg az Intézetet. Összefoglaló munkát írt A magyar forradalom 1848—49-ben címmel, mely témához Magyarországon egészítette ki kutatásait és konzultációkat folytatott a korszak magyar szakértőivel. *Leo Valiani*, a milanoi Feltrinelli Intézet munkatársa 1964. április 27-én előadást tartott az Intézetben Olaszország a II. világháborúban, az olasz ellenállási mozgalom problémái címmel. *J. A. Piszarjev*, a SZU Tud. Akadémiája Történettudományi Intézetének szekciójának vezetője, *Iszlamoov Tofik* kandidátus és *N. Turok* a történettudományok doktora szintén áprilisban kereste fel az Intézetet. *Ruggiero Romano*, a párizsi École Pratique des Hautes Études professzora az Intézetben június 5-én tartott szakmai konzultációt. *Valerian Popovici*, a iasi Történettudományi Intézet igazgatója 1964 júniusában 2 hetet töltött kutatásokkal Magyarországon; az 1848—53-as időszak iratanyagával foglalkozott és meglátogatta az Intézetet is. Prof. *Peter Sugar*, az University of Washington tanára, júliusban,

Deák István, a Columbia University előadója, augusztusban; *Vermes Gábor*, a Stanford University előadója szeptemberben látogatta meg az Intézetet. Október 1-én *André Giselbrecht*, a *Nouvelle Critique* főszerkesztője kereste fel az Intézetet, amikor is tájékozódott az Intézet munkájáról és a magyar történetkutatás előterében álló problémákról. Október 5-én Dr. *Karlheinz Mack*, az Österreichisches Süd- und Osteuropäisches Institut munkatársa, dr. *Eva Obermayer-Marnach*, az Institut für Österreichische Geschichtsforschung munkatársa és az Österreichischer Biografischer Lexikon szerkesztője, dr. *N. Heidel*, az Institut für Österreichische Geschichtsforschung asszisztense folytatott megbeszéléseket az Intézet tagjaival.